

Český jazyk – 9.třída - 23.zadání

1. Pravopis - přepište do sešitu, doplňte vynechaná písmena- OPIS

/k-K/rok a jeho dcery

Muž jménem /K-k/rok přeb___val na hradě, jehož zb___tky jsou dnes /ú-ů/plně zarostlé stromov___m. Protože b___l moudrý a spravedliv___, z celého kraje k němu sp/ě/je/chal___ rozhádaní lidé, ab___ je ro/z-s/soudil. Krokov___ se narodil___ tři dcery, které se jmenoval___/k- K/azi, / t-T/eta a /l-L/ibuše. Nejstarší /k-K/azi se v___rovnala znalostm___léčiv___ch b___lin starověkým kouzelnic___m. Ještě dnes můžeme spatřit její moh___lu, nanesenou vděčn___m___obyvatel___země, na v___v___šeném břehu řeky /M-m/že. /t-T/eta, druhá z /k-K/rokov___ch dcer, byla mezi lidm___velm___vážená a uctívána. Na jednom z vrcholů strm___ch skal si nechala vystavět hrad naz___vaný /t-T/etín. V jej___době se zástup___lidí klaněl___vílám, rusalkám a jiným tajemným b___tostem. Pověsti nám však zřejm___nejvíce zachoval___nejmladší/ k- K/rokovu dceru -/l- L/ibuši. Proslav___la se neb___valou rozvahou, mnoha ušlechtil___m___činy a předpověděla i budoucí slávu /p-P/rahy.

2. Jak se jazyk vyvíjí v dnešní době – učebnice str.15- společně si přečteme a vysvětlíme – zápis do sešitu- nadpis **Jazyk v dnešní době**

Pojmy:

- **Archaismy**- slova, která byla nahrazena novějšími: lučba-chemie, velociped-kolo
- **Historismy** – slova, která označují zaniklé skutečnosti- kuše, tolar, zeman
- **Neologismy** – nová slova a slovní spojení, která se začala užívat v poslední době- mobil, snowboard, bavič, brífink

3. Pracovní sešit – PS str.20/ cv.7a,b

PS str.21/cv.1a-f

PS str.21-22/

testové úlohy

4. Procvičovat můžeš na www.skolasnadhledem.cz – podle kódu z PS na str.20 dole- slovní zásoba- cizí slova, termíny, slang

5. Literatura – test čtenářské gramotnosti

- sci-fi a fantasy literatura- přečti si ukázkou z knihy Hobit, aneb cesta tam a zase zpátky, vyhledej informace o autorovi/ osnova za ukázkou/

Hvězdy za ním vycházely na bledé obloze mřížované černí, když hobit prolezl začarovanými dveřmi a kradl se do nitra Hory. Šlo se mu daleko lépe, než čekal. Nebyl v žádné skřeti štolě ani v drsné jeskyni lesních elfů. Octl se v chodbě proražené trpaslíky v době rozkvětu jejich bohatství a fortele: byla rovná jako podle pravítka, s hladkým dnem i s hladkými stěnami, a vedla mírným, stále rovnoměrným sklonem přímo – přímo k nějakému vzdálenému konci v té černotě dole.

Po chvíli popřál Balin Bilbovi mnoho štěstí a zůstal stát na místě, odkud pořád ještě viděl nezřetelný obrys dveří a slyšel – nějakým trikem ozvěny v tunelu – šeptající hlasy ostatních těsně přede dveřmi. Pak si hobit navlékl svůj prsten, a varován ozvěnami, aby vynaložil víc než hobití péči o neslyšitelnou chůzi, plížil se bezhlučně dolů a do tmy. Třásl se strachem, ale tvářičku měl sveřepě odhodlanou. Byl přece už docela jiný hobit než ten, co vyběhl před dávnými časy ze dna pytle bez kapesníku. Teď neviděl kapesník už celé věky. Povytáhl si dýku z pochvy, utáhl si opasek a pokračoval v cestě.

”Teď jsi v tom až po krk, Bilbo Pytlíku,” řekl si. ”Šlápl jsi do toho už tu noc při dýchánku a teď se z toho musíš vybabrat a zaplatit za to! Božítku, jaký jsem to byl a jsem blázen!” posteskla si jeho nejméně babralovská část. ”Vždyť nemám naprosto žádnou potřebu pokladů hlídaných drakem, a celá ta hromada zlata by si tu mohla zůstat navěky, kdybych se jenom mohl probudit a zjistit, že tenhle zatracený tunel je moje vlastní předsíň doma!”

Ovšemže se neprobudil, nýbrž pokračoval dál a dál, až za ním zmizela poslední známka dveří. Byl docela sám. Zanedlouho se mu zdálo, že se začíná oteplot. ”Sálá tamhle dole přímo přede mnou nějaký žár?” pomyslel si.

Měl pravdu. Jak postupoval, řeřavění se stále zesilovalo, až o tom nebylo pochybností. Bylo to rudé světlo, čím dál tím červenější. V tunelu se také udělalo citelně horko. Kolem se vznášely chumáčky páry a Bilbo se začal potit. Také mu začal pulsovat v uších nějaký zvuk, jakési bublání, jako když na plotně poskakuje veliký hrnec, smíšené s duněním, jako kdyby předl gigantický kocour. To narostlo v neklamné klokotání nějakého obrovského zvířete, které tam dole v tom rudém žíření chrápalo ze spánku.

Právě v tom okamžiku se Bilbo zastavil. A jestli přece jen pokračoval dál, byla to ta nejstatečnější věc, kterou kdy udělal. Všechny úžasné děje, které se udály později, byly ve srovnání s tímhle jako nic. Skutečnou bitvu svedl v tunelu sám, ještě než viděl nesmírnost nebezpečí, které tam číhalo. V každém případě po krátkém zaváhání vykročil znovu; a můžete si ho představit, jak přichází na konec tunelu, k otvoru skoro stejně velikosti a tvaru jako dveře nahoře. Otvorem nakukuje hobitova hlavička. Před ním leží ohromné nejspodnější sklepení nebo žalární síň dávných trpaslíků, přímo v základech Hory. Je skoro tma, takže obrovitost té prostory se dá jenom matně tušit, ale na bližší straně skalnatého dna vyzařuje nesmírné řeřavění. Vyzařuje ze Šmaka!

Tam tedy ležel, kolosální rudozlatý drak, a tvrdě spal; z tlamy a nozder mu vycházely třásně páry a chumáčky dýmu, ale jeho oheň byl ve spánku přidušený. Pod ním, pod všemi jeho údy, pod obrovským stočeným ocasem a všude kolem něho se po neviděném dně na všechny strany táhly nesčetné hromady drahocenností, zpracovaného i nezpracovaného zlata, drahokamů a klenotů i stříbra zčervenaleho rudým přísvitem.

V tom okamžiku Bilbo utekl. Ale drak se neprobudil – ještě ne–, jenom se ponořil do jiných snů plných hrabivosti a násilí, jak tam tak ležel ve své uloupené síni, zatímco hobit se lopotil dlouhým tunelem zpátky nahoru. Srdce mu bušilo a nohy se mu horečnatě třásly, víc, než když sestupoval dolů, ale pohár svíral stále a jeho hlavní myšlenkou bylo: ”Dokázal jsem to! Tohle jim ukáže! Vypadá spíš jako hokynář než lupič, namouduši! No, tohle teď už od nich neuslyším!”

Taky že ne. Balin překypoval radostí, že hobita zase uvidí, a jeho radost se mísila se stejně velkým překvapením. Zvedl Bilba a vynesl ho ven pod širé nebe. Byla půlnoc a hvězdy zakryla mračna, ale Bilbo ležel se zavřenýma očima, těžce oddychoval, vychutnával rozkoš z čerstvého vzduchu a sotva si všimnul vzrušení trpaslíků, kteří ho vychvalovali a poplácávali ho po zádech a zavazovali sebe a své rodiny po celé generace k jeho službám.

zdroj J.R.R.Tolkien: Hobit aneb Cesta tam a zase zpátky

Informace o autorovi zapiš do literárního sešitu. Zjisti, z jaké země pocházel, jakou školu studoval, jaké zaměstnání vykonával, co dělal za první světové války, která dvě jeho díla jsou nejznámější, jak bys charakterizoval styl fantasy literatury.